

Η Ελλάδα ως εθνικό κέντρο έχει ευθύνη για τους ομογενείς παντού στον κόσμο. Οι ομογενείς πρέπει να ξέρουν, ότι μπορούν να στηριχθούν στην πατρίδα, να προσβλέπουν σ' αυτήν. Η Ελλάδα δεν ανταποκρίθηκε στην ευθύνη της. Ενώ από παντού έφταναν τα μηνύματα, ότι θα υπάρξει μαζική φυγή, ότι μόνη επιθυμία όσων διαβιούν στην Αλβανία είναι η έξοδος από τη χώρα η κυβέρνηση δεν προετοίμασε την απαραίτητη υποδομή για να δεχθεί όσους φεύγουν. Η φυγή ήταν κεραυνός εν αιθρία. Το αποτέλεσμα ήταν η εξαθλίωση των φυγάδων, η αγωνιώδης αναζήτηση μιάς δουλειάς για να εξασφαλίσουν την επιβίωσή τους εκεί όπου η επιβίωση δεν θα έπρεπε να αποτελεί πρόβλημα. Και τέλος για πολλούς η επιστροφή. Τι σημαίνει η επιστροφή. Σημαίνει την άρνηση της ευθύνης για τους ομογενείς, σημαίνει την παραίτηση από την υποχρέωση το εθνικό κέντρο να δρά προστατευτικά. Σημαίνει επίσης για κείνους που γύρισαν και κείνους που έμειναν και είδαν την αδιαφορία και την αρνητική στάση της πατρίδας ότι δεν πρέπει να υπολογίζουν πιά στην Ελλάδα, ότι έχει αποδυναμωθεί η απαίτηση της χώρας μας να είναι εθνικό κέντρο. Θα έρθουν σίγουρα πάλι οι Βορειοηπειρώτες όχι όμως γιατί θα αισθάνονται ότι εδώ θα υπάρξει ασφάλεια και συμπαράσταση. Θα έρθουν μόνο αναζητώντας οφέλη. Θα έχουν την ίδια στάση που θα είχαν στην Γερμανία η όπου αλλού.

Η κυβέρνηση δικαιολόγησε τη στάση της με το επιχείρημα, ότι μπορεί να διατηρήσουν τις προγονικές τους εστίες. Το επιχείρημα αυτό δεν είναι κατανοητό. Θυμίζει τη στάση της Ελλάδας απέναντι στους ομογενείς της Κωνσταντινούπολης. Δεν τους χορηγούσε ελληνικά διαβατήρια και ζούσαν με τούρκικο διαβατήριο για να διατηρηθεί ο Ελληνισμός στην Πόλη. Διατηρήθηκε; Θα διατηρήσουμε τον Ελληνισμό στη Βόρειο Ήπειρο με δυστυχία και συνεργασία στην εξαθλίωση. Από που αντλεί η κυβέρνηση το δικαίωμα να κάνει τους ανθρώπους αυτούς πιόνια μιάς μεγαλοιδεατικής πολιτικής

που δεν έχει σχέση με τη πραγματικότητα ή τις διεθνείς συνθήκες και δεσμεύσεις μας. Ή μήπως νομίζει ότι μπορεί να τους χρησιμοποιήσει ως μοχλούς μιάς πολιτικής επηρεασμού των εσωτερικών εξελίξεων της Αλβανίας; Δεν αντιλαμβάνεται ότι μόλις κινηθεί σ' αυτή την κατεύθυνση θα κινηθούν και άλλοι με το δικό της πρότυπο σε βάρος μας.

Η κυβέρνηση απροετοίμαστη και απρογραμματίστη δημιούργησε ένα φαύλο κύκλο. Η πατριωτική της έξαρση οδήγησε στη φυγή, η φυγή στην υποχώρησή της, η υποχώρησή της στην άρνηση του χρέους που έχει η πατρίδα. Κατάληξη είναι η πικρή γεύση των μεγάλων λόγων, των εξάρσεων χωρίς αντίκρυσμα, της έλλειψης σοβαρότητας που χαρακτηρίζουν τον κούφιο πατριωτισμό.